

Introducció a la Crida a projecte

ADCV

BONES PRÀCTIQUES PER A LES CONVOCATÒRIES I ELS ENCÀRRECS DE TREBALL RELACIONATS AMB LA IMATGE, EL DISSENY I LA COMUNICACIÓ VISUAL

Hi ha documents internacionals que aborden aspectes pràctics i legals sobre les maneres d'encarregar disseny. Els va elaborar ICO-D, Consell Internacional de Disseny, i l'Associació de Dissenyadors de les Canàries els va traduir al castellà. L'Associació de Dissenyadors de la Comunitat Valenciana (ADCV) té aquesta informació i la posa a disposició.

Compartim l'afirmació que s'expressa en aquests documents que diu el següent: «La manera més econòmica i efectiva de resoldre un problema de disseny és contractar els serveis d'un dissenyador, un equip o una empresa de disseny ben qualificats i experimentats i col·laborar conjuntament durant el procés de disseny».

No obstant això, i a efectes pràctics, per evitar d'una manera senzilla l'ús de les pràctiques especulatives (habitualment concursos «oberts») i substituir els encàrrecs de disseny, l'ADCV, junt amb altres col·lectius del sector de la imatge i la comunicació visual, proposa una fórmula alternativa als concursos, democràtica i transparent, però respectuosa amb el professional del disseny i la comunicació i amb garantia de bon resultat (cosa que no ocorre amb els concursos «oberts»).

Aquesta via, anomenada «Crida a projecte», desenvolupa la idea suggerida en un d'aquests manuals internacionals de bones pràctiques. Es basa a fer una selecció entre professionals per mitjà del portafolis de treballs i mèrits.

Per què apostem per les convocatòries per mitjà de la crida a projecte?

Bàsicament perquè asseguruen un resultat de qualitat. I perquè ha d'erradicar-se qualsevol pràctica que fomenti el treball gratuït, com ocorre amb els concursos especulatius, on s'insta que treballen diverses persones, però només es paga a una per la tasca que duen a terme. Qui pot permetre's treballar gratis? Cap professional, i per això els que es presenten a aquests concursos oberts són aficionats que posen en risc un resultat final adequat (plagis, falta de criteris tècnics, solucions caduques). Aquest tipus de concursos especulatius danya directament el nostre sector; també qui el convoca, per falta de rigor i serietat, però, a més, perjudica el destinatari final, qui rep un projecte mediocre.

La crida a projecte és una fórmula de bones pràctiques en la contractació de disseny que es basa a fer una selecció entre professionals a través del portafolis de treballs corresponent. A més, té el suport en la convocatòria d'associacions de professionals com l'ADCV i un comitè de selecció amb majoria professional. No cal oblidar que dona sentit a l'ús estratègic del disseny com al procés basat en l'estreta relació de client-dissenyador que assegura transmetre correctament valors de l'entitat i cobrir les seues necessitats, posant sempre l'atenció en l'usuari.

Guia per a l'elaboració de les bases per a la convocatòria a través de la crida a projecte

Les bases de la convocatòria per a establir les condicions per a triar el candidat o la candidata professional més adequat comprenen diferents apartats, entre els quals hi ha els següents:

- Objecte i finalitat de la convocatòria
- Requisits de les persones participants
- Forma de presentació de les candidatures
- Composició del Comitè de Selecció
- Constitució i actuació del Comitè de Selecció. Criteris d'avaluació. Resolució
- Obligacions de les parts
- Fases de la convocatòria

Objecte i finalitat de la convocatòria

Descripció de l'encàrrec a dur a terme i pressupost.

Requisits dels participants

Especificació de qui pot presentar-se a la convocatòria i requisits legals.

Forma de presentació de les candidatures

Documents per a la presentació de candidatures i manera de presentar-los.

Composició del Comitè de Selecció

Noms i càrrecs o professions de qui farà la selecció de les candidatures. Hauria d'estar format, majoritàriament, per professionals del disseny, ja que aquest és un dels punts clau de l'èxit d'aquestes convocatòries.

Constitució i actuació del Comitè de Selecció. Criteris d'avaluació. Resolució.

Accions a dur a terme pel Comitè de Selecció i criteris que en guiaran la valoració de les candidatures.

Obligacions de les parts

Aspectes a acordar entre les parts interessades, una vegada fet l'encàrrec.

Fases de la convocatòria

Indicar les diferents fases del procés. Temps total aproximat de desenvolupament de la convocatòria des que es publiquen les bases fins que el dissenyador entrega el projecte: de dos a tres mesos.

Aspectes a tindre en compte que no s'inclouen en les bases

Hi ha altres qüestions que també són necessàries per

a completar de manera correcta el procés de la crida a projecte, com ara que l'encàrrec tinga una retribució justa i que s'establisca una remuneració per al treball del jurat. A més, indiquem les propostes següents que agilitzen i milloren la convocatòria:

Els honoraris destinats al dissenyador que elabore l'encàrrec han de ser equivalents a un preu de mercat adequat pels serveis que ha oferit.

Pel que fa a la tasca del jurat, aquesta ha d'estar remunerada. La prestació del temps i el coneixement dels professionals que formen part del jurat ha de compensar-se en concepte de serveis d'assessorament i col·laboració experta.

A més, si se sap que altres col·lectius professionals donen suport a les convocatòries, abans que es publiquen, han d'enviar-se a aquestes associacions perquè les revisen.

En projectes que impliquen un pressupost a partir de 8.000 euros, recomanem fer-ne la selecció en dues fases. En la primera, el jurat professional triarà un parell de finalistes, i en la segona, el convocant farà entrevistes personals amb els finalistes i serà el mateix convocant qui trie el seleccionat.

En convocatòries en les quals la participació siga elevada es pot proposar una selecció prèvia a la reunió presencial del jurat per agilitzar-ne el procés (selecció prèvia d'un 40 % de les candidatures).

Altres fórmules de contractació com a part de les bones pràctiques

Per finalitzar, destaquem la idea que la crida a projecte no és l'únic sistema de bones pràctiques en la contractació del disseny. Hi ha altres alternatives, com la contractació directa del dissenyador o la convocatòria per mitjà de concurs restringit.

El concurs restringit es fa convocant un nombre de professionals reduït triats en funció de l'objecte del concurs. Es paguen uns honoraris fixos a cada concursant per participar-hi i després una quantitat més elevada al guanyador. Aquesta pràctica exigeix conèixer el mercat del disseny per convidar-hi els professionals més adequats. El nombre restringit de participants permet reunions prèvies amb ells, en les quals es pot matisar l'encàrrec o es poden resoldre dubtes. Cada participant presenta una proposta i ho fa de manera directa, per la qual cosa pot defensar i explicar la solució que proposa.

L'ADCV treballa de manera activa per guiar i col·laborar en la implementació d'aquest tipus de processos professionals.